

Sant Joan

Nº 192 - 21 NOVEMBRE 1.986

REVISTA QUINZENAL

Revista SANT JOAN

Nº 192 - 21 de novembre de 1.986

Edita: Centre Cultural de Sant Joan

Adreça: Carrer Princesa, 24

Imprimeix: Apóstol y Civilizador (Petra)

Deposít Legal 2-1979

DIRECTOR: Carles Costa Salom

REDACTOR EN CAP: Jaume Bonet Company

EQUIP DE REDACCIÓ:

Toni Bauçà Matas

Francisca Barceló

Josep Gayà Rotger

COL.LABORADORS

Miquel Florit Huguet

Joan Jaume Nigorra

Antònia Costa Bauçà

Maria Company Nicolau

Benigno Company Pérez

Lluís Pomar

Toni Bonet Company

Josep Mayol Florit

José M. Cerezo

NOTA:

Els articles publicats en aquesta revista
expresen únicament l'opinió dels propis
autors.

SUMARI

Memories de Miquel Gayà i Sitjar

De per la vila

Motocros 30 Aniversari

Festa Pagesa X Aniversari

Diada de Premsa Forana

Joventut

IV Dimoniada

Premis Premsa Forana

Els nostres costums

Dents netes

Conçons i gloses de sa vermada

GOVERN BALEAR

**Conselleria d'Obres Públiques i
Ordenació del Territori.**

Direcció General del Medi Ambient

2ª Campaña de protección del litoral balear

Ayúdanos a limpiar el Mediterráneo

Para mantener el Mediterráneo a flote, sigue siendo
imprescindible la participación de todos. Ya sabemos cómo
hacerlo, respetando ciertas normas mientras navegamos, en
los puertos, en las playas... y recordando a
quienes mantienen comportamientos anti-
ecologistas que el buen estado de las
costas es un beneficio para todos.
La Dirección General del Medio
Ambiente continúa poniendo los medios.

MEMÒRIES DE MIQUEL GAYÀ I SITJAR

L'Acadèmic poeta santjoaner Il·lustratíssim Sr. Miquel Gayà i Sitjar, acaba de publicar les seves memòries que ha titulat "Histories i Memòries". Es un llibre que ha merescut l'elogi de diferents crítics i de persones relacionades amb la literatura.

Per tal motiu, el Delegat de Cultura de l'Ajuntament ha organitzat pel dissabte dia 29, un sopar d'homenatge i presentació d'aquest llibre que ha estat patrocinat per l'Ajuntament de Sant Joan i editat per l'Editorial Moll dins la col·lecció "Els treballs i els dies".

A aquest acte, que es celebrarà al local de Can Tronca, hi pot assistir tothom que vulgui, però abans, es convenient retirar el ticket corresponent. Han demostrat ininterès per assistir-hi personalitats del món intel·lectual i cultural, així com amics i coneguts de l'autor.

Allà mateix es podrà adquirir el llibre i al final de l'acte, l'autor firmarà exemplars a les persones interessades.

NOVA PERRUQUERIA DE SENYORES

Antònia Jordà, que ha acabat el curs de perruquera de senyores, amb Matrícula d'Honor de la seva promoció, pròximament obrirà una perruqueria en el carrer Conquistador (carreró de Ses Monges). Enhorabona Antònia.

ESTHETICIEN

Magdalena Gayà Vidal també es notícia ja que estudia una bella professió: Estheticien. Pròximament les senyores de Sant Joan, de segur seràn les més ben arreglades de Mallorca, perquè les més guapes ja ho son.

C.I.M.

El Consell Insular de Mallorca ha posat un palco del Teatre Principal a disposició de la Premsa Forana per a tots els dies i funcions que s'hi realitzin.

També el Consell a acordat adquirir 36 subscripcions de la revista SANT JOAN per tal d'esser distribuïdes a totes les biblioteques adscrites a la xarxa que manté a rreu de Mallorca.

CANDIDAT DEL PSOE

En Francesc Triay, candidat del PSOE a la presidència de la Comunitat Autònoma, ha manifestat a la revista "Can Picafort" que és partidari de que les ajudes que la Premsa Forana rebi estiguin regulades per una llei.

RIUTORT VENCIO EN EL MOTOCROS 30 ANIVERSARIO

Nuevamente el Circuit Binifarda, considerado uno de los mejores de la isla, fue escenario de una final con la celebración del Motocros 30 Aniversario, con la que finalizó el Trofeo Mallorca 86 que a lo largo del año ha ido organizando la Peña Motorista San Juan dentro de su celebración del 30 Aniversario.

Mucho ambiente y un claro triunfo del sanjuanense Juan Jaume favorecido por los problemas mecánicos que tuvo su mas directo rival Pablo Sans. En medio de la ovación popular Juan Jaume consiguió la victoria en las dos mangas de su categoria, lo que le valió el segundo puesto en la clasificación final del Campeonato.

En juveniles J.J.Pons compitió en solitario al lesionarse José del Barrio. En la categoria reina de seniors, presenciamos una extraordinaria carrera por parte de Riutort y Fiol en la primera manga, una lucha codo a codo que puso en vilo la emoción de los espectadores; al final venció Riutort. Ya en la segunda manga Fiol tuvo que retirarse y Riutort sufrió una caída lo que permitió a Zubiri rodar casi toda la segunda manga en primera posición, pero en las ultimas vueltas y en un alarde de facultades Riutort logró alzarse nuevamente vencedor.

Las diferentes clasificaciones quedaron como sigue:

Juveniles

1º Juan J. Pons	Yamaha	P.M.S.Juan
2º José del Barrio	"	M. Milla

Juniors

1º Juan Jaume	Honda	P.M.S.Juan
2º Jaime Carrió	Cagiva	"
3º Pedro Robert	Honda	Montesión
4º Pablo Sans	KTM	P.M.S.Juan

Seniors

1º Mateo Riutort	Yamaha	P.M.S.Juan
2º Honorato Zubiri	"	"
3º Juan Santandreu	"	"
4º Cristóbal Gómez	KTM	Montesión
5º Miguel Sampol	Honda	"
6º Manolo Bonnín	Cagiva	M.C.DosTemps
7º Jaime Fiol	Honda	Montesión

Finalizada la prueba se celebró una comida a la que asistió don Juan Verger del Consell Insular de Mallorca,

entidad colaboradora del Campeonato, en la cual fueron entregados los premios del Motocros 30 Aniversario y también las placas y medallas del Campeonato. Fue esta una fiesta eufórica de compañerismo y unión entre los practicantes i amigos del Motocros. La Peña Motorista San Juan fue felicitada por todos por el buen desarrollo de la competición.

Referente a la clasificación del Campeonato cabe destacar que los vencedores han participado con licencia de la Peña Motorista y el segundo puesto conseguido por Juan Jaume a quien felicitamos.

Clasificación final Trofeo Mallorca

Juveniles

1º Juan J. Pons	Yamaha	P.M.S.Juan
2º Juan A. Nicolau	"	Montesión
3º José del Barrio	"	M. Milla
4º Bjorn Lubenow	"	"

Juniors

1º Pablo Sans	KTM	P.M.S.Juan
2º Juan Jaume	SWM	"
3º Jaime Carrió	Cagiva	"
4º Pedro R. Santandreu	"	Montesión

Seniors

1º Honorato Zubiri	Yamaha	P.M.S.Juan
2º Miguel Sampol	KTM	Montesión
3º Mateo Riutort	Yamaha	P.M.S.Juan
4º Juan Santandreu	"	"
5º Jaime Fiol	Honda	Montesión
6º Cristóbal Gómez	KTM	"
7º Manuel Bonnin	Cagiva	M.C.DosTemps
8º Miguel Gayà	Honda	P.M.S.Juan

(hasta 13 clasificados)

Con esta diada finaliza la Peña su temporada en la parte deportiva, pues en la social queda por celebrar la diada del 30 Aniversario anunciada para el día 7 de Diciembre próximo, en la que después de la misa acostumbrada, tendrá lugar el ya afamado "dinar de matances".

Juan Jaume

Ses gloses d'En Pere-Gil

Elisava Riera

SUCESOS

La vergüenza impide que se presenten las denuncias

Aumenta en Mallorca el número de hombres agredidos por sus esposas

LO MATEIX DIT EN GLOSA

Pareix lo més natural
que s'home atupi sa dona
si de tan en tant la sona
i li fa qualque cop blau.

Però si és a l'enrevés
la cosa té un altre caire
si, amb so "turmix" enlaire,
li demana més doblers.

Ja ho diu En Biel Domingo:
"Tot això és culpa des Bingo".

Radio ECCA

Cursos de llengua
i Cultura de les Balears
gratuits i a ca seva

INFORMACIÓ I MATRÍCULA

RADIO ECCA

Colònnies de Censelles, 2 - E.P.A.

TELÈ. 46 37 63 - 46 37 81

De DILLUNS a DIVENDRES de 9 a 11 i de 19 a 21 hores

PATROCINA

CONSELL INSULAR DE MALLORCA

FESTA PAGESA

Amb motiu de celebrar el X Aniversari del grup "Aires de Pagesia", el passat dissabte dia 15 a la plaça de la Constitució, va tenir lloc una festa pagesa. Aquesta, va començar amb un quart de retràs damunt l'horari previst, o sia a les 7'15 del vespre, i va dirar fins a les 12 i mitja.

Els grups musicals que hi actuaren foren més que els anunciats, aquests varen esser: "Esclafits i Castanyetes" d'Artà, grup de l'amo En Randa, també d'Artà, Així Balla Manacor, el grup Vidalba, igualment de Manacor, S'Estol des Picot de Son Macià, Escola de Balls d'Alcudia, Sis Som i el grup local, anfitrió de la festa, "Aires de Pagesia". Cada conjunt va interpretar les melodies i balls pròpies del seu redol, i així poguèrem divertir-mos i ballar amb les seves tonades, jotes, boleros, copeos i mateixes, que foren cantades amb una gran maestría i experiència.

L'èxit de participació fou extraordinària, es pot dir que hi havia balladors de tota Mallorca. Els participants que en tot moment ballaren amb gran entusiasme i animació i que poguèrem saludar corresponien als següents pobles: Artà, Bunyola, Lluçmajor, Sa Pobla, Petra, Sant Llorenç, Felanitx, Vilafranca, Manacor, Son Carrió, Son Macià, Santa Maria, Banyalbufar, Alcudia i Ciutat.

Al començament de la vetlada rebèrem la visita del President del Consell Insular de Mallorca Senyor Jeroni Albertí que acompanyat del Delegat d'Esports Santiago Coll, volgueren estar presents a aquesta ballada popular i testar els bunyols que les mares i familiars dels components del grup Aires de Pagesia havien preparat per tots els assistents.

Resultà un ball ben vitenc que durà una llarga vetlada, acompanyat d'una gran bunyolada que balladors i espectadors assaboriren de bon gust.

Els grups participants foren obsequiats amb un siurell i una placa commemorativa, i es donà un obsequi especial a l'amo En Randa ja que el dissabte anterior fou objecte d'un homenatge a Artà.

Aprofitant aquesta nota, volem agrair la col·laboració a totes aquelles persones que mos ajudaren a dur endavant la vetlada, d'una manera especial a Radio Balear i Radio Popular, Sa Nostra, Ajuntament de Sant Joan i al Consell Insular de Mallorca que patrocinava la festa.

Per acabar volem dar les gràcies a tots per la seva presència i participació tan popular i masiva que omplí la gran plaça.

Molts d'anys.

DIADA DE PREMSA FORANA

El passat diumenge dia 16, tengué lloca a Muro una diada de la Premsa Forana de Mallorca, a la que hi assistiren representants de quasi totes les 43 publicacions associades i algunes més, de les barriades de Ciutat, aquestes com a observadors per tal de posar-se al corrent per una possible integració.

El programa fou el següent. A les 10 concentració dels participants a la Casa Consistorial, a les 10'30 recepció i benvinguda a càrrec de la Presidenta de la Comisió de Cultura de l'Ajuntament de Muro. Seguidament visita a l'Església Parroquial, al Museu Etnològic i al Claustre del Convent de Mínims. Visita a l'exposició del II Concurs de fotografies organitzat per "Algebelfí" al local de la Tercera Edat a on foren entregats els premis als guanyadors.

A les 2 desplaçament i dinar que oferí l'Ajuntament de Muro a la Barbacoa Son Sant Martí el qual fou presidit pel President del Consell Insular Senyor Jeroni Albertí i autoritats locals.

Després es celebrà Assemblea General de l'Associació. Es va dar ampla informació de secretaria, així com de tresoreria, estat de comptes, etc. Es varen repasar i tractar els acords presos al I Congrés a Cura per després passar a un llarg punt de precs i preguntes que va acabar allà les set del vespre.

JOVENTUT

La Direcció General de Joventut ha organitzat uns cursos d'esquí a Navacerrada, Osca, La Molina i Sierra Nevada i un d'iniciació a la muntanya als Picos de Europa, que podran realitzar els joves d'edats compreses entre els 14 i els 26 anys, durant les vacances escolars de Nadal.

Els fulls d'inscripció per aquests cursos, els trobareu a la Conselleria d'Educació i Cultura -Direcció General de Joventut- i s'han d'emplenar abans del 25 de novembre d'enguany.

Així mateix, aquesta Direcció General ha organitzat una sèrie d'activitats (Natura, Aire Lliure, Cultura popular, Aules de vídeo, Artesania, etc) que es realitzaran els caps de setmana dels mesos de desembre a maig.

IV DIMONIADA

Ja està anunciada pel diumenge dia 11 de gener la IV Dimoniada que l'any 1.987 es celebrarà a Muro.

En primer lloc s'ha convocat un concurs de cartells per anunciar aquesta concentració. I la comisió municipal organitzadora ja està completant tots els punts i detalls que seran els qui donin pas al programa. Es parla de l'itinerari a seguir per la desfilada, situació del públic i autoritats, pressupost, comparses de dimonis, així com dimonis nous que aquest any s'hi afegiran. També està previst que l'escultura representativa i que serà l'obsequi a cada comparsa que hi participi, serà obra de l'escultor artanenc Pere Pujol.

Amb una paraula, que la cosa està que crema i s'olla en es foc.

Dibuix Muro-Xot
Algebelfí (Muro)

IV PREMIS PERIODISTICS "ASSOCIACIÓ DE PREMSA FORANA"

L'Associació de Premsa Forana de Mallorca, amb la col.laboració i patrocinio de la Caixa de Balears "Sa Nostra", convoca el Quart Concurs Periodístic "Associació de Premsa Forana de Mallorca" amb l'objectiu de premiar els millors treballs sobre temes d'actualitat a Mallorca. El concurs es regirà per les següents BASES:

1ª Els treballs que hi participin estaran escrits en llengua catalana.

2ª Els treballs s'hauran publicat, dins els terminis fixats en aquesta convocatòria, a qualsevol de les publicacions associades.

3ª Podran participar-hi tots els col.laboradors habituals de les publicacions.

4ª Per poder optar al premi, els treballs s'hauran d'haver publicat dins els següents terminis: des de dia 1 de maig de 1.986 fins a dia 30 d'abril de 1.987.

5ª Per optar al premi, l'autor del treball per mitjà del director de la publicació on hagi sortit a llum enviarà el retall del mateix per triplicat a nom de l'Associació de Premsa Forana, Carrer Princesa, 24. Sant Joan. Abans de dia 10 de maig del 87.

6ª El Jurat es donarà a conèixer en el moment de la concessió dels premis i el seu veredicté serà inapel.lable.

7ª El veredicté es farà públic dins el mes de maig de 1.987. El lloc i el dia seran comunicats oportunament.

8ª L'Associació es compromet a publicar els treballs premiats.

9ª Els premis que s'atorguen són els següents:

Tres premis de 30.000 Rs. cada un.

Un d'ells tindrà un premi d'honor.

10ª Els participants es comprometen a acceptar aquestes Bases. Els membres del Jurat resoldran els casos que no hi estiguin prevists.

ELS NOSTRES COSTUMS

Hi ha tantes coses per dir i, sobretot, tantes coses que, si no les cuidam, es poden perdre. La cultura popular inclou totes les tradicions que ens han arribat de generació en generació. Jo voldria fer una crida a tota la gent perquè ens esforçàssim per conservar els bons costums i no només els que ens convenen.

M'agradaria recordar com solucionaven els nostres avantpassats, no molt llunyans encara, les seves necessitats, abans d'haver descobert i inventat tants de productes i tècniques modernes.

Volia parlar d'una tradició que, més que pròpia del nostre poble o contra da, ho és de tota la pagesia mallorquina potser, però, desconeguda per molts. Ja fa temps que l'home va començar a formatjar i encara ara ho fa. Molt de formatge que menjem avui està tractat industrialment, però hi ha gent que ho fa a la manera artesana, aquesta gent encara empra un producte químic per fer prendre la llet: el "quajo". Abans, no fa cap segle, aquest producte no s'havia inventat i aleshores ja es feia bon formatge. Era el mateix pastor el qui recollia la llavor de carxofera, en els mesos d'estiu, la secava al sol i així era el que feia prendre la llet.

Ara està en complet desús, però, potser, no sia convenient deixar-ho abandonat dins el racó dels oblits i antigalles que no ens tornaran servir, ja que tots sabem que encara hi ha vegades que hem d'emprar les espelmes.

Amb aquest escrit no vull, ni molt manco, menysprear els avanços científics tan freqüents de poc temps ençà, sinó m'agradaria que fos el principi de la contestació a la pregunta que tots ens hem plantetjada un dia o altre: què fariem si, un dia, ens faltassin totes les comoditats?

Margalida Mascaró
Santa Bàrbara
Vilafranca de Bonany.

CONSELL INSULAR DE MALLORCA

SERVEI D'EDUCACIÓ SANITÀRIA

"DENTS NETES"

El dia vint-i-dos d'octubre en Consell Insular de Mallorca presentà, a través de la Comisió de Sanitat, una part dels programes d'educació sanitària per al curs escolar 86/87, concretament la higiene dental. Francesc Sancho, cap de la Comisió de Sanitat, va ésser l'encarregat de presentar-la al públic.

La campanya, sota el lema "dents netes", constarà de diversos apartats, des d'escoles d'EGB fins a les guarderies. Es faran conferències d'informació als pares, així com es proveirà del material necessari a les escoles. També hi ha la pretenció d'iniciar un programa d'alimentació infantil, destinat sobretot als pares.

Els punts més importants de campanya estaran centrats en la prevenció de la càries dental, per tant més en la higiene dental preventiva que no en la cura de les malalties. L'estudi i prevenció de les malalties dentals hereditàries també serà un dels temes tractats. Les mesures a adoptar per la prevenció i cura de l'existència de polls i cucs també formarà part del programa d'higiene integral a les escoles.

Vinyet Rosés, responsable de l'educació sanitària a les escoles d'EGB, ha assenyalat la conveniència que els pares i els professors siguin conscients del fet d'ésser ells els veritables educadors sanitaris dels nens. Catalina Comes, la responsable de les guarderies, també s'ha manifestat en el mateix sentit a més d'instar als mateixos a convertir-se en agents dinamitzadors de l'educació sanitària de la societat. Els pares i els educadors són els qui han de canalitzar les propostes dels professionals i fer-les efectives.

Es de suposar que la campanya prosseguirà els pròxims anys i que serà realment efectiva.

"CANÇONS I GLOSES DE SA VERMADA"

Sa vermada és una de les activitats pageses més arrelades en aquesta petita vila del raiguer que és Santa Maria del Camí. Sa vermada no era sols una feina, era tot un esdeveniment que sense dubte capgirava el poble, per Sant Mateu ja començava aquella allau d'anades i vengudes de carros ben atapits de portadores reblides de réms, i al cap al tard diari de cada jornal voltes pel poble dels "tais de vermadores" cantant i glossant. (1)

Cada vinater de la vila, que era el propietari d'un conjunt de quarterades de vinya, per Sant Mateu aproximadament llogava un bon "tai" de vermadores (dones casades, velles i fadrines), durant unes tres setmanes vermaven per ell. Quan vermaven, aquest grup de dones pageses cantaven cançons que havien après de les seves padrines o mares en vermades anteriors, solien ésser cançons populars i tradicionals, o també cançons glosades i codolades, que moltes de vegades eren d'un picat den lluent.

Quan havia acabada la tasca diària, ja a posta de sol, el carreter anava a cercar el "tai" i el portava a la vila, però abans d'anar cada vermadora a ca seva, feia -cada "tai" un parell de voltes pels carrers més importants del poble. Aquestes voltes eren ben animades i vitenques, a cada carro hi havia una bona somada de dones, que durant la volta cantaven i reien de granat. Cantaven cançons i gloses amb una tonada del vermar, recollida per Josep Capó Joan (2), cançons tradicionals i codolades. Però sense cap dubte el plat fort i esperat eren les glosades cantades sobre els quefers del vermar, una xafarderia que havien sentit, un darrer esdeveniment succeït, i les de picat, que a voltes evidenciaven algú o feien envermellar de bon de veres a una fadrinanga. Mentre feien la volta, si trobaven una fadrina li

enflocaven una glosa de picant, els fadrins granats també rebien. També feien gloses quan passaven per davant un forn, taverna, barri o carrer important.

Aquestes cançons i gloses es solien cantar en grup, emperò si el carreter tenia bona veu i sabia agafar tonada cantava a duo amb la vermadora que cantava millor. Tot seguit teniu una mostra d'aquestes gloses recollides per Josep Capò (3):

Venim sí de sa vermada,
per aixó tenim pocs jocs
es réms són petits i pocs
i prou calor que hem passada.

Presumida, presumida
per què presumeixes tant?
Mira que ses presumides,
solen sempre quedar en plant.

Ses al.lotes dets Hostals
brevetgen que són garrides,
i n'hi ha d'alacantines,
bordissots i parètjals.

Ara m'ho acaben de dir,
sempre m'ho havia pensat,
qualque trebai deus tenir
tan vei i no t'has casat.

A l'infern hi ha cadenes,
per los pobres moliners;
també n'hi ha pels forners
qui roben a ses vuitenes.

Es fadrins de Sa Vileta
tenen es ventre ronyós,
d'ençà que es menjaren es moix
pensant que era llebreta.

A Santa Maria hi ha
canamunts i canavalls,
quan a la vila fan balls
sa gent d'ets Hostals no hi va.

Ses al.lotes des carrer nou
són més lletges que el dimoni,
Jesus Sant Antoni!
quines banyes té aquell bou. (4)

Jò l'he cercat tavernera
per ses copes que em pot dar
però en haver-me de casar
tornaré a s'amor primera.

Ses madones de sa plaça,
no saben cuinar llegum,
en cuinar fava parada
hi posen s'oli des llum.

En entrar a Santa Maria
preguntau que hi ha de nou.
En es carrer de Masnou

han posat carnesseria:
de sa mare i de sa fia
i son pare n'han fet brou,
perquè movien renou
allà on no n'hi havia.

L'últim dia de la vermada, cada "tai" engalanava el carro amb un bellveu re ben gros, adornat de cintes de molts de colors, i així aquest dia el carreter traginava rém ben plantós. Acabada la tasca, i de tornada a la vila, feien més voltes que els altres dies, cantant i glosant de granat fins que tenien forces. Després al vespre, el vinater convidava a sopar el "tai" a ca seva i acabava en festa i sarau: ball de bot per llarg.

Aquest costum últim desaparegué durant la Guerra Civil i la Posguerra. Malgrat tot continuaren les voltes diàries en carro pel poble cantant i glosant fins ben entrats els anys 60. En els quals el progrés tècnic: tractors, màquines de capolar rém, fuita dels joves del camp, "boom del turisme", etc., va fer que any rera any es cantàs menys, fins que no quedà cap carro traginant: ja no es cantà més. (5)

Hi ha altra glosa recollida per Joan Ramis Aguiló (6) i publicades a Coanegra en números passats, cal assenyalar que la tonada recollida era cantada per l'Agrupació "Salero típic de Fontanella" de Santa Maria del Camí els anys 40 i 50, i no coincideix exactament amb la de Josep Capò.

Les gloses del vermar ara són lletra i tonada impresa, el progrés i la crisi del camp acabaren amb una tradició ben popular i ben viva dins el cor dels santamariers.

Bernat Calafat
Coanegra
Santa Maria del Camí

Notes

- (1) Calafat, 8. "Els Nostres vinaters" Coanegra, 2 novembre 81, pàg. 2
- (2) Capò, J. "Santa Maria del Camí" dins Mascarà Passarius, J. "Corpus de Toponímia de Mallorca", Tom III, Mallorca, 1962, pàg. 1482.
- (3) Capó, J. Op. Cit. Pàg. 1481-1483.
- (4) Grau, v. "Entrevista a Madò Magdale-na Cerdana" Coanegra, 2, pàg. 12
- (5) Capó, J. "La vila de Sta. Maria del Camí" Volum II, Mallorca, 1985.
- (6) Ramis, J. "Breu referència a "Sa tonada des vermar" de Santa Maria" Coanegra, 23, octubre 1985, pàg. 14.